

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № _____

_____ 2021 р.

Заступник голови Приймальної
комісії

Ю. О. Каганов



ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

на основі здобутого освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня
та
для осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступінь бакалавра

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: 263 Цивільна безпека

Освітня програма: Охорона праці

I. Пояснювальна записка

1. Мета фахового вступного випробування з Охорони праці – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, які вступають на основі освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників для навчання за освітнім ступенем бакалавр спеціальності 263 Цивільна безпека в межах ліцензованого обсягу.

2. Форма фахового вступного випробування.

Випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії розпечатує пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- абітурієнти дають письмову відповідь на питання екзаменаційного білету у письмовій формі. Тривалість письмового етапу - 60 хвилин;
- співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки студентам.

3. Білети: структура білету.

Білет фахового вступного випробування містить 20 тестових запитань у формі тесту. На кожне питання приведено чотири відповіді, з них лише одна є вірною.

4. Вимоги до відповіді вступника.

Вступник має відповісти письмово на тестові запитання і усно відповісти на питання екзаменатора. Вступник повинен виявити знання з основ охорони праці та безпеки життєдіяльності. Максимальна кількість балів за тестову відповідь – 200 балів.

II. Критерії оцінювання

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра:

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі у конкурсі **не допускається (0-99 балів)**, якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

Шкала оцінювання

Кількість вірних відповідей	Кількість балів
0	0
1	99
2	100
3	106
4	112
5	118
6	124
7	130
8	136
9	142
10	148
11	154
12	160
13	166
14	172
15	178
16	183
17	188
18	192
19	196
20	200

III. Структура програми

БЖД. Основні поняття. Теорія ризику. Принципи, методи і засоби забезпечення безпеки. Людина як елемент системи «людина – середовище». Аналізатори людини. Закон Вебера-Фехнера. Психологія безпеки. Психічні властивості особистості. Психологічні причини травматизму. Природні аспекти БЖД. Небезпечні та шкідливі фактори навколишнього середовища. Антропогенний вплив на довкілля. Класифікація надзвичайних ситуацій. Стихійні лиха. Техногенні катастрофи. Антропогенні та екологічні катастрофи. Соціально-політичні конфлікти. Захист населення у надзвичайних ситуаціях. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій. Правові основи БЖД.

Основи охорони праці. Охорона праці (ОП). Основні визначення. Законодавчі аспекти охорони праці. Відповідальність за порушення вимог ОП. Медичні аспекти ОП. Інженерна ОП. Основні визначення. Класифікація методів ОП. Важкість та напруженість праці. Організація виробництва і праці. Наукова організація праці. Ергономічні вимоги до організації робочого місця. Проведення робіт. Система допусків. Гігієнічні та технічні нормативи. Вимоги до території виробничих підприємств. Вимоги до устрою виробничих будівель.

Повітряне середовище робочої зони. ГДК шкідливих речовин у повітрі робочої зони. Мікроклімат, його параметри і нормування. Загальна вентиляція. Місцева вентиляція. Кондиціонування повітря. Захист від шкідливих речовин. Опалення.

Природне освітлення, його нормування. Коефіцієнт природного освітлення. Штучне освітлення, його види, системи і джерела. Нормування штучного освітлення, розряди зорових робіт. Санітарно-побутові приміщення.

Виробничий шум, його характеристика. Захист від шуму, ультра- та інфразвуку. Класифікація вібрацій. Захист від вібрації. Засоби індивідуального захисту.

Безпека технологічних процесів та обладнання. Небезпечні виробничі фактори, їх вплив на організм, нормування. Небезпечні зони машин та механізмів. Заводський транспорт. Деталі та механізми, що рухаються чи обертаються. Розпечені поверхні, рідкий метал та шлак, джерела інфрачервоного випромінювання. Робота на висоті. Проведення робіт. Система допусків. Інструктажі.

Горіння твердих, рідких та газоподібних речовин. Поняття про пожежі. Вогненебезпечні речовини. Класифікація приміщень та будівель за вибухопожежною небезпекою. Профілактика пожеж. Евакуація. Засоби гасіння пожеж. Блискавкозахист.

Дія електричного струму на організм. Місцеві електричні травми. Електричний удар, його ступені. Перша допомога при ураженні електричним струмом. Напруга дотику та напруга кроку. Види електричних мереж постійного та змінного струму. Схеми включення людини до електричної мережі. Класифікація електроустановок. Електрична ізоляція. Захисне заземлення. Захисне занулення. ектрозахисні засоби.

IV. Список рекомендованої літератури

1. Основи охорони праці : підручник / Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчу Г.М., Боровик І. М. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 264 с.
2. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2009. 540 с.
3. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні : підручник. Київ : Дакор, 2019. 300 с.
4. Грібан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці: навч. посіб. Київ : ЦУП, 2019. 280с.
5. Охорона праці : підручник / Тропіна А.О., Малишев В.В., Висотіна І.Ю., Страшний С.А. Київ : Університет «Україна», 2019. 135 с.
6. В.Ц. Жидецкий, В.С. Джигирей, А.В. Мельников. Основы охраны труда : учебник. Львов : Афиша, 2000. 351 с.
7. Кодекс законів про працю України. Київ : Алерта, 2018. 100 с.
8. Атаманчук П.С. Основи охорони праці : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2016. 224 с.
9. Закон України «Про охорону праці» [Чинний від 14.10. 1992]. Київ : Алерта, 2019. 32 с.
10. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навчальний посібник / П.С. Атаманчук та ін. Кам'янець-Подільський : Друк-Сервіс, 2017. 108 с.
11. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності : підручник. Київ : ЦУЛ, 2019. 448 с.
12. Яворський О, Шевцова В., Зенкіна В. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці : навчальний посібник. Київ : Медицина, 2018. 288 с.
13. Панасейко С.П. Гігієна праці і виробнича санітарія: Навч. посібник для студ. ЗДІА Запоріжжя: ЗДІА, 2004
14. Рижков В.Г., Манідіна Є.С., Манідін В.С. Електробезпека: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА напрямів підготовки 170202 «Охорона праці» та 040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» . Запоріжжя : ЗДІА, 2015. 88 с.
15. Роянов О.М. Пожежна безпека виробництва : курс лекцій. Харків : НУЦЗУ, 2016. 421 с.

Голова фахової
атестаційної комісії



(І.А. Арутюнян)